

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н., проф. Н.О. Лоханова

_____ (підпис)

«___» _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік, аналіз та контроль розрахунків з контрагентами
у системі управління підприємством (на прикладі ТОВ «Геліос-1»)»
(назва теми)

Виконавець:

Студент обліково-економічного
факультету

Єгоров Георгій Георгійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ /підпис/

Науковий керівник:

К.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Сиротенко Наталія Анатоліївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З КОНТРАГЕНТАМИ.....	6
1.1. Концептуальні основи обліку розрахунків з контрагентами....	6
1.2. Форми розрахунків з контрагентами та нормативно-правове регулювання їх обліку.....	11
1.3. Загальні аспекти обліку дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства за МСФЗ.....	16
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З КОНТРАГЕНТАМИ У ТОВ «ГЕЛІОС-1».....	24
2.1. Загальна економічна характеристика ТОВ «Геліос-1».....	24
2.2. Особливості обліку розрахунків з контрагентами на досліджуваному підприємстві.....	33
2.3. Методичні аспекти внутрішнього контролю розрахункових операцій.....	40
2.4. Основні напрямки вдосконалення діючої системи обліку і внутрішнього контролю розрахункових операцій у ТОВ «Геліос-1».....	47
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДЕБІТОРСЬКОЇ ТА КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ У ТОВ «ГЕЛІОС-1».....	53
3.1. Аналіз динаміки складу та структури дебіторської та кредиторської заборгованості досліджуваного підприємства...	53
3.2. Аналіз стану та оборотності дебіторської та кредиторської заборгованості у ТОВ «Геліос-1».....	59
3.3. Економіко-математичне моделювання процесу поліпшення ефективності управління розрахунками з контрагентами у ТОВ «Геліос-1».....	67
ВИСНОВКИ.....	75
Список використаних джерел.....	82
Додатки.....	89

ВСТУП

Актуальність теми. Облік розрахунків з контрагентами є найважливішою ділянкою бухгалтерської роботи, оскільки на цьому етапі формується основна частина доходів та грошових надходжень підприємств. За допомогою розрахунків можна спрямувати та забезпечити підприємства сировиною, матеріалами, паливом, тарою, а також здійснити реалізацію готової продукції.

Несвоєчасні розрахунки формують заборгованість між виробником і споживачами продукції, ведуть до несвоєчасних виплат готівкою в рахунок заробітної плати, що викликає невдоволення працюючих та погіршує соціальне становище.

Кредиторська та дебіторська заборгованість складають суттєву частку відповідно оборотних активів і поточних зобов'язань підприємства – в деяких галузях до 40-50%, а це означає, що достовірність цих показників необхідна для забезпечення достовірності фінансової звітності в цілому [16, с. 66].

Тема розрахунків з контрагентами на рівні методології обліку та контролю розглядалась провідними вітчизняними науковцями серед яких: А. С. Барановська, Ф. Ф. Бутинець, Г. В. Власюк, С. Ф. Голов, М. А. Козоріз, О. С. Кравченко, Є. В. Мних, О. М. Петрик, І. Б. Садовська та інші.

Отже, все вищезгадане зумовило вибір та актуальність даної теми магістерського дослідження.

Мета дослідження – це вивчення теоретичних і практичних аспектів організації обліку, аналізу та контролю розрахунків з дебіторами і кредиторами, а також надання пропозицій щодо вдосконалення загальної системи управління розрахунками.

Завдання дослідження. Для досягнення головної мети дослідження необхідно вирішити наступні завдання:

– з'ясувати економічну сутність дебіторської і кредиторської заборгованості;

- ознайомитись з формами розрахунків з контрагентами та особливостями їх нормативно-правового регулювання;
- вивчити особливості обліку дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства за МСФЗ;
- розглянути сутність, завдання і методику проведення контролю розрахункових операцій;
- дослідити особливості господарської діяльності та визначити фінансовий стан досліджуваного підприємства;
- практично дослідити стан організації обліку розрахунків з контрагентами на досліджуваному підприємстві ТОВ «Геліос-1» та запропонувати шляхи удосконалення системи управління розрахунками;
- проаналізувати фінансовий стан досліджуваного підприємства;
- провести аналіз ефективності використання дебіторської та кредиторської заборгованості на ТОВ «Геліос-1»;
- побудувати економіко-математичну модель, за результати якої можливо надати пропозиції щодо поліпшення платоспроможності ТОВ «Геліос-1».

Об'єктом дослідження у роботі є організація обліку, аналізу та контролю розрахунків з контрагентами на вітчизняних підприємствах.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-практичних та організаційних аспектів обліку, аналізу і внутрішнього контролю розрахунків з контрагентами на ТОВ «Геліос-1».

Методи дослідження. У ході написання магістерської роботи використовувались загальнонаукові методи дослідження (абстракції, логічного узагальнення, індукція і дедукція) – для уточнення понятійно-категоріального апарату бухгалтерського обліку, контролю та економічного аналізу й дослідження основних підходів щодо особливостей організації обліку, контролю та аналізу розрахунків з дебіторами та кредиторами на сільськогосподарському підприємстві; інструментарій економіко-математичного моделювання, зокрема, кореляційно-регресійний аналіз – для

розробки методичного підходу щодо визначення пріоритетних напрямів поліпшення платоспроможності підприємств аграрного бізнесу.

Інформаційною базою дослідження були законодавчі, нормативні акти, Положення (стандарты) бухгалтерського обліку, МСФЗ, інструкції, збірники наукових праць, підручники, інформація з друкованих та електронних періодичних видань, щорічних даних Державної служби статистики України, а також ресурси всесвітньої мережі Інтернет, практичні дані ТОВ «Геліос-1».

Наукова новизна одержаних результатів полягає в поглибленні теоретико-методологічних основ дослідження резервів поліпшення ефективності використання коштів у розрахунках сільськогосподарських підприємств.

Основні наукові результати, які характеризують новизну виконаного дослідження, полягають в такому:

набули подальшого розвитку:

– функції оперативного управління сільськогосподарськими підприємствами шляхом доповнення критеріїв обрання чинників, які визначають взаємозв'язок між діловою активністю та прибутковістю бізнесу, що забезпечує розширення можливостей ефективного господарювання під час проведення стратегічних змін.

ВИСНОВКИ

Результати проведеного магістерського дослідження теоретичних питань та діючої практики обліку, внутрішнього контролю та аналізу розрахунків з контрагентами дозволили зробити такі загальні висновки.

1. Розрахунки з контрагентами є важливою складовою фінансово-економічної діяльності будь-якого підприємства. Вони нерозривно пов'язані з вхідними та вихідними грошовими потоками, які складають основу процесу забезпечення безперервної діяльності суб'єктів господарювання.

Розрахунки з контрагентами у діяльності кожного підприємства призводять до появи таких об'єктів обліку як дебіторська заборгованість та кредиторська заборгованість (зобов'язання). Тому у роботі було досліджено сутність, оцінку та інші теоретичні основи обліку дебіторської і кредиторської заборгованостей, а також загальні аспекти їх обліку за МСФЗ.

2. Окрему увагу було приділено вивченню існуючих форм розрахунків з контрагентами та нормативно-правового регулювання їх обліку. При цьому встановлено, що в Україні діють такі форми розрахунків як: акредитивна, вексельна, інкасова, за гарантійними зобов'язанням, за чеками, з використанням документів на переказ.

3. У кваліфікаційній роботі досліджено методичні аспекти внутрішнього контролю розрахункових операцій з дебіторами і кредиторами і доведена необхідність широкого впровадження дієвого внутрішнього контролю за розрахунками з контрагентами, що забезпечить управлінський персонал достовірною й максимально повною інформацією про стан, структуру та динаміку відносин з контрагентами і допоможе правильно визначити основні напрямки діяльності та завдання, які постають перед підприємством.

4. Особливості обліку, контролю та аналізу розрахунків з контрагентами було досліджено на прикладі практичних даних ТОВ «Геліос-1», що більше 16 років функціонує у галузі вирощування та переробки сільськогосподарської продукції. Середня кількість працівників у 2017 році: 78 осіб. Досліджуване

підприємство знаходиться на спрощеній системі оподаткування зі сплатою єдиного податку (група 4), а також ПДВ та ПДФО. ТОВ «Геліос-1» здійснює облік результатів роботи, веде бухгалтерський і статистичний облік у відповідності з діючим законодавством України. Бухгалтерський облік на підприємстві здійснює бухгалтерська служба підприємства (5 чоловік) на чолі з головним бухгалтером з використанням комп'ютерної програми 1С Бухгалтерія (версія 8.0).

5. У роботі було проведено аналіз основних показників фінансового стану досліджуваного підприємства.

Аналіз зміни величини і структури майна ТОВ «Геліос-1» показав, що загальна сума його активів за досліджуваний період збільшилась на 8,6%. Зазначене збільшення майна організації відбулося внаслідок зростання вартості оборотних активів (їхня вартість збільшилась на 6,4%). Вартість необоротних активів протягом 2016-2017 років збільшилась на 12,1%. Отже, співвідношення між оборотними та необоротними активами на кінець 2017 року порівняно із його початком змінилося у бік зростання немобільної частини структури активів товариства (питома вага необоротних активів у структурі ресурсів ТОВ «Геліос-1» зростає з 37,3% на кінець 2016 року до 38,5% на кінець 2017 року). Структура оборотних активів товариства на кінець 2017 року порівняно з 2016 погіршилась з позиції платоспроможності, оскільки зростає питома вага важкореалізовуваних активів (запасів).

Аналіз показав, що як на кінець 2016 року, так і на кінець 2017 року ТОВ «Геліос-1» було фінансово стійке. Проте на кінець 2017 року, його фінансова стійкість незначним чином погіршилась, що підтверджується, у першу чергу, негативною динамікою коефіцієнтів автономії та маневреності власного капіталу.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу протягом 2016-2017 року знизився з 0,6 до 0,57. Якщо на кінець 2016 року 60% власного капіталу була направлено на фінансування потреб управлінського персоналу товариства у

сировині та матеріалах й інших складових оборотних активів, то на кінець 2017 року вже 0,57%.

Коефіцієнт фінансового ризику зріс з 0,08 до 0,13. Отже, на кінець 2016 року на кожну гривню, вкладену у власний капітал ТОВ «Геліос-1» припадало 8 копійок позикових коштів, а на кінець 2017 року вже 13 копійок.

Аналізуючи розрахунки коефіцієнтів платоспроможності ТОВ «Геліос-1», бачимо, що на кінець 2016 року на підприємстві коефіцієнт абсолютної ліквідності складав 1,28. Це означає, що за рахунок наявних грошових коштів управлінський персонал ТОВ «Геліос-1» міг повністю покрити поточні зобов'язання товариства, а за нормативами необхідно 20-25%.

У 2017 році порівняно з 2016 роком відбулися наступні тенденції. Коефіцієнт абсолютної ліквідності знизився з 1,28 до 0,06. Коефіцієнт загальної ліквідності знизився з 12,2 до 9,97. Отже, ТОВ «Геліос-1» визнано платоспроможним за коефіцієнтами швидкої та загальної ліквідності. Проте, зазначимо, що на кінець 2017 року таке різке зниження коефіцієнта абсолютної ліквідності є, на нашу думку, ризиковим.

6. У ході вивчення діючої практики бухгалтерського обліку та контролю у ТОВ «Геліос-1» було встановлено, що в цілому облік розрахунків з контрагентами на підприємстві ведеться відповідно до вимог чинного законодавства. Однак організація обліку розрахункових операцій, як показали наші дослідження, має певні недоліки та дискусійні аспекти.

Так, вважаємо, що до основних недоліків діючої системи обліку та контролю розрахунків з контрагентами у ТОВ «Геліос-1», виявлених за результатами нашого дослідження, відносяться наступні:

— не затверджена облікова політика підприємства, оскільки відсутній Наказ про її затвердження. Відтак на підприємстві немає внутрішнього нормативного документа, що регулює питання формування комплексу методичних прийомів, способів і процедур організації і ведення бухгалтерського обліку, який відповідає особливостям діяльності підприємства.

— у процесі дослідження організації системи внутрішнього контролю ТОВ «Геліос-1» була встановлена відсутність в організаційній структурі підприємства відділу контролю або хоча б посади внутрішнього контролера (аудитора). Усі контрольні дії покладено на головного бухгалтера, який очолює бухгалтерську службу. Цей факт знижує ефективність системи внутрішнього контролю на підприємстві.

— на підприємстві відсутній графік документообігу, який би забезпечив своєчасне отримання первинних документів бухгалтерією з місць їх виписування. В умовах специфіки діяльності підприємства і великої кількості операцій в процесі здійснення фінансово-господарської діяльності даний факт знижує ефективність системи внутрішнього контролю.

— не створюється резерв сумнівних боргів, чим порушуються вимоги П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість».

7. З метою усунення даних недоліків, оптимізації системи обліку та внутрішнього контролю в цілому, та розрахункових операцій зокрема, доцільно керівництву досліджуваного підприємства порекомендувати такі заходи:

— Затвердити розпорядчий документ про облікову політику підприємства у вигляді наказу та серед іншого передбачити в ньому положення щодо принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку дебіторської і кредиторської заборгованості. Так, згідно Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства № 635 від 27.06.2013 року слід визначити: періодичність та об'єкти проведення інвентаризації; метод обчислення резерву сумнівних боргів (у разі потреби – спосіб визначення коефіцієнта сумнівності); перелік створюваних забезпечень майбутніх витрат і платежів; застосування класу 8 та/або 9 Плану рахунків бухгалтерського обліку.

— Створити на досліджуваному підприємстві службу внутрішнього контролю (аудиту) чи хоча б ввести посаду внутрішнього контролера. Наявність такої служби (посади) є позитивним сигналом для потенційних

інвесторів і кредиторів та в цілому підвищує інвестиційну привабливість підприємства.

– Затвердити графік документообігу, який буде забезпечувати покращення облікової роботи, посилення контрольних функцій бухгалтерського обліку, а також своєчасне створення бухгалтерської, статистичної, податкової звітності.

– Запровадити ведення обліку резерву сумнівних боргів на рахунку 38 «Резерви сумнівних боргів», про що слід вказати в Наказі про облікову політику. При цьому вважаємо, що при його формуванні необхідно проводити аналіз платоспроможності окремих боржників та під них резервувати суми з оформленням цієї операції Бухгалтерською довідкою. Це забезпечить відображення реальної картини фінансового стану підприємства.

8. У ТОВ «Геліос-1» спостерігається негативна тенденція до уповільнення оборотності дебіторської заборгованості: кошти, інвестовані в дебіторську заборгованість у 2015 році перебували в обігу 6,3 рази; у 2016 році – 8,9 разів, а у 2017 році – 4 рази. Одночасно слід вказати на уповільнення швидкості обороту дебіторської заборгованості: з 57 днів у 2015 році до 91 дня у 2017 році.

Протилежна позитивна тенденція до прискорення оборотності характерна для кредиторської заборгованості: кількість її оборотів збільшилася з 4,3 обороту у 2015 році до 8,5 оборотів у 2017 році, а період погашення кредиторської заборгованості зменшився з 84 днів у 2015 році до 42 днів у 2017 році, що свідчить про покращення платіжної дисципліни аналізованого підприємства.

Враховуючи галузеву особливість – сезонність вирощування овочів відкритого ґрунту – для підприємства ця проблема вкрай болюча, оскільки призводить до падіння рівня платоспроможності. Тому для побудови економіко-математичної моделі у якості результативного показника (у) нами обрано коефіцієнт швидкої ліквідності.

На зміну результативного показника, на нашу думку, суттєвий вплив чинять такі чинники:

x_1 – питома вага простроченої дебіторської заборгованості у її загальному обсязі;

x_2 – рентабельність продажів;

x_3 – коефіцієнт співвідношення між періодом обороту дебіторської заборгованості до періоду обороту кредиторської заборгованості.

Знаки перед факторами у сформованій моделі повністю відповідають економічним залежностям і свідчать, що по мірі збільшення питомої ваги простроченої дебіторської заборгованості у її загальному обсязі, коефіцієнт швидкої ліквідності знизиться на 2,591. По мірі зростання рентабельності продажів коефіцієнт швидкої ліквідності збільшиться на 8,756. Збільшення коефіцієнта співвідношення між періодом обороту дебіторської заборгованості до періоду обороту кредиторської заборгованості призведе до зниження коефіцієнта швидкої ліквідності, оскільки грошові потоки, які надходять від дебіторів та ті, які необхідно сплачувати кредиторам, будуть неузгодженими за часом.

За останні три роки у ТОВ «Геліос-1» спостерігається скорочення посівних площин, що обумовлено труднощами фінансування придбання насіння, добрив. Це, у свою чергу, призводить до труднощів дотримання технологічного вирощування та збору овочевих культур. Практично відсутні стійкі канали реалізації продукції, що призводить до падіння обсягів продажів та фінансових результатів. Зазначимо, що фінансовий результат від операційної діяльності знизився у 2017 році порівняно з 2015 роком майже у три рази при одночасному зменшенні чистого доходу від реалізації продукції на 6,2%. Тобто, існуючі канали реалізації мають низький рівень рентабельності.

До переліку основних заходів слід віднести:

- використання раціональних спеціалізованих сівооборотів;
- підбір висококласного посадкового матеріалу та насіння;
- використання нових сортів та гібридів;

- захист посівів від шкідників та хвороб;
- впровадження органо-біологічних систем добрив;
- комплексна механізація;
- пошук ефективних каналів реалізації овочів;
- поєднання виробництва овочів відкритого та захищеного ґрунту за рахунок будівництва мінітеплиці.

9. У роботі звернено увагу на необхідність внеску держави у рішення проблем овочевих господарств. Зокрема, на необхідність надання «дешевих» кредитів на будівництво овочесховищ, оскільки втрати під час зберігання овочів у цілому в Україні складають більше 30%. Крім цього потребує вдосконалення законодавчої бази функціонування галузі овочівництва відкритого ґрунту; відпрацювання механізмів фінансової підтримки виробників овочів; наукова підтримка за рахунок залучення вітчизняних наукових організацій.

Таким чином, вважаємо, що запропоновані у кваліфікаційній роботі основні напрямки вдосконалення діючої системи обліку і внутрішнього контролю розрахунків з контрагентами значно підвищать ефективність усієї системи управління дебіторською і кредиторською заборгованостями у ТОВ «Геліос-1».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агеєнко І. В. Теоретико-методичні аспекти внутрішнього контролю розрахунків з контрагентами / І. В. Агеєнко, О. В. Ткаченко // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2017. – Вип. 2. – С. 38-47.
2. Алієв Т. Звірка розрахунків заборгованості. Погашення заборгованості. / Т. Алієв // Збірник систематизованого законодавства «Бізнес бухгалтерія». – 2016. – № 11. – С. 16-23.
3. Бабенко Л. В. Прикладні аспекти обліку та внутрішнього контролю розрахунків із постачальниками і підрядниками / Л. В. Бабенко, В. В. Фесенко, К. Ю. Цьома // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2016. – Випуск 4 (04). – С. 419-423.
4. Басюк А. Удосконалення аналітичного обліку розрахунків з контрагентами в умовах його автоматизації / А. Басюк // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/32_PRNT_2013/Economics/7_149014.doc.htm.
5. Власюк Г. В. Шляхи вдосконалення бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками / Г. В. Власюк // Держава та регіони. – 2009. – № 5. – С. 40-44.
6. Волчек Р. М., Коляда А. Л., Нікуліна Т. М. Конспект лекцій з дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення управління фінансами підприємств» для студентів-магістрантів денної форми навчання спеціальності «Облік та оподаткування». – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2016. – 62 с.
7. Волчек Р. М. Особливості відображення дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги у фінансовій звітності за справедливою вартістю / Р. М. Волчек, Г. О. Москалюк // Тези доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції «Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції». – Одеса: ОНЕУ, 2017. – С. 29-31.
8. Волковицька О. М. Формування системи внутрішнього контролю розрахунків з покупцями та замовниками / О. М. Волковицька, С. Ю. Болтач //

Ефективна економіка. – 2014. – № 12. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3613>.

9. Глушач Ю. С. Особливості обліку дебіторської заборгованості в зарубіжних країнах / Ю. С. Глушач // Вісник НТУ «ХПІ». – 2012. – № 1 (957).

10. Гнатенко Є. П. Нормативно-правові засади обліково-аналітичного забезпечення розрахунків з покупцями та замовниками / Є. П. Гнатенко, О. С. Горячківська // Молодий вчений. – 2016. – № 10 (37). – С. 351-354.

11. Губачова О. М. Облік у зарубіжних країнах: Підручник / О. М. Губачова, С. І. Мельник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 432 с.

12. Гужел Ю. Облік заборгованості / Ю. Гужел // Практичне керівництво бібліотека «Баланс». Енциклопедія бухгалтерських проводок. – 2016. – № 10. – С. 76-81.

13. Долбнєва Д. В. Шляхи удосконалення обліку розрахунків з контрагентами / Д. В. Долбнєва // Економіка, управління, фінанси: теорія і практика. Матеріали III Міжн. наук.-прак. конференції. – Херсон: Виданичий дім «Гельветика», 2015. – С. 72-74.

14. Економічна енциклопедія: у 3 томах. – Том. 2 / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2001. – 848 с.

15. Закон України «Про бухгалтерський облік фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>.

16. Зеленко С. В. Обліково-аналітичне забезпечення управління кредиторською заборгованістю за товари, роботи та послуги / С. В. Зеленко // Економічні науки. – 2014. – № 11 (41). – С. 65-71.

17. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.2. / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Вид. центр «Академік», 2001. – 848 с.

18. Ілюхіна Н. П., Боцян Т. В., Муренко Т. О., Самострол С. В. Організація та методика контролю діяльності промислових підприємств: Практичний посібник з курсів «Внутрішній контроль», «Організація та методика аудиту»,

«Аудит» для студентів IV-V курсів усіх форм навчання всіх спеціальностей. – Одеса: ОДЕУ, 2011. – 254 с.

19. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженою постановою Правління НБУ від 21.01.2004 № 22. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>.

20. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій № 893/4186 від 21 грудня 1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

21. Копанчук К. В. Внутрішній контроль розрахунків з покупцями та замовниками / К. В. Копанчук // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.sworld.com.ua/konferu5/44.pdf>.

22. Лепетуха Ю. С. Облік та аудит поточної кредиторської заборгованості на підприємстві / Ю. С. Лепетуха // Актуальні питання сьогодення. – 2018. – Том 5. – С. 107-109 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ukrlogos.in.ua/documents/20_03_2018_171.pdf

23. Маркус О. В. Напрями удосконалення управлінського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками як інструмента контролю платоспроможності підприємства / О. В. Маркус, І. О. Романюк // Ефективна економіка: Електронне наукове фахове видання. – 2014. – № 5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3024>

24. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.interbuh.com.ua/ua/documents/onemanuals/35146>.

25. Москалюк Г. О. Система внутрішнього контролю дебіторської та кредиторської заборгованості : напрями удосконалення і розвитку / Г. О. Москалюк [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1899>.

26. Москалюк А. А. Оценка текущих обязательств согласно МСФО и П(С)БУ Украины / А. А. Москалюк // Материалы Международной научно-

практической конференция «Бухгалтерский учёт бизнесу». – Таллинн: ТЕІÜ, Фонд интеграции науки и бизнеса, 2014. – С. 33-35.

27. Лучко М. Р. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах : навч. посіб. / М. Р. Лучко, І. Д. Бенько. – К.: Знання, 2016. – 311 с.

28. Львова І. Заборгованість: строки та регулювання / І. Львова // ЗСЗ «Бізнес бухгалтерія». – 2016. – № 11. – С. 13-15.

29. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено Наказом МФУ від 07.02.2013 № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#n17>.

30. Матицина Н. І. Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю / Н. І. Матицина // Бухгалтерський облік і аудит. – 2016. – № 12. – С. 38-42.

31. Непочатова В. С. Внутрішній контроль розрахунків з покупцями та замовниками / В. С. Непочатова // Молодий вчений. – 2016. – № 3 (30). – С. 134-138.

32. Платіжні системи: навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти / В. А. Ющенко, А. С. Савченко, С. Л. Цокол та інші. – К.: Либідь, 1998. – 416 с.

33. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом МФУ № 291 від 30.11.99 р. [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.

34. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 10 «Дебіторська заборгованість» затверджене наказом МФУ №237 від 8.10.1999 р. [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>.

36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджено наказом МФУ від 31.01.2000 № 20 [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>.

37. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління НБУ № 148 від 29.12.2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17>.

38. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку від 24.05.1995 № 88. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.

39. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом МФУ від 02.09.2014 № 879. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.

40. Пономаренко Н. М. Організаційно-методичні аспекти обліку розрахункових операцій підприємства / Н. М. Пономаренко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». – 2015. – Випуск 1 (45). Т. 2. – С. 116-120.

41. Рибіна Л. А. Роль безготівкових розрахунків в поліпшенні фінансового становища підприємств / Л. А. Рибіна // Вісник Сумського сільсько-господарського інституту. Науково-методичний журнал. Вип. 1. – 2012. – С. 155-157.

42. Свінарьова Г. Б. Система контролю дебіторської заборгованості на торговельному підприємстві / Г. Б. Свінарьова, О. В. Побережець, Н. В. Чебан // Економіка: реалії часу. – 2014. – № 4. – С. 94-98.

43. Сирцева С. В. Напрями вдосконалення обліку, аналізу та аудиту розрахунків із контрагентами / С. В. Сирцева, М. М. Щербак // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Випуск № 4. – С. 1001-1005.

44. Скляр Є. В. Теоретичні засади дослідження дебіторської та кредиторської заборгованостей / Є. В. Скляр, А. І. Храпливий // Молодий вчений. – 2016. – № 5 (32). – С. 153-156.

45. Фінансовий менеджмент: навч. пос.: / за ред. проф. Г. Г. Кірейцева. – Київ: ЦУЛ, 2010. – 496 с.

46. Чернецька Ю. М. Автоматизація обліку дебіторської заборгованості як засіб підвищення ефективності роботи підприємства / Ю. М. Чернецька // Матеріали II Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія», 20 листопада 2017 року, м. Тернопіль. – 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/25219/1/64.PDF>.

47. Чирка Д. М. Операції в іноземній валюті як об'єкт облікової політики / Д. М. Чирка // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу Міжнародний збірник наукових праць. Серія: бухгалтерський облік, контроль і аналіз. – Вип. 3(21). – Ч. 1. – Житомир: ЖДТУ, 2015. – С. 391-402.

48. Шевчук О. А. Аспекти бухгалтерського та податкового обліку безготівкових розрахунків / О. А. Шевчук // Фінанси України. – 2011. – № 2. – С. 69-76.

49. Шендригоренко М. Т. Актуальні питання аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками / М. Т. Шендригоренко // Молодий вчений. – 2018. – № 1 (53). – С. 1022-1025.

50. Югас Е. Ф. Контроль і ревізія безготівкових розрахунків підприємств / Е. Ф. Югас, М. С. Попович // Науковий вісник Ужгородського університету. Сер. : Економіка. – 2014. – Вип. 1. – С. 212-217.

51. Якимашенко В. Операції із сумнівною та безнадійною заборгованістю // В. Якимашенко // Практичне керівництво Бібліотека Баланс. – 2016. – № 3. – С. 17-19.

52. Якубенко Ю. Л. Проблеми обліку розрахунків з дебіторами та пошук шляхів їх вирішення / Ю. Л. Якубенко, Ю. М. Треніна // Економіка і суспільство. – 2017. – № 12. – С. 727-729.

53. Янковой О. Г. Моделювання парних зв'язків в економіці: Навч. посібник / О. Г. Янковой. – Одеса: Оптимум, 2001. – 198 с.

54. Яременко Л. М. Особливості обліку дебіторської заборгованості на вітчизняних підприємствах / Л. М. Яременко // Економічний вісник університету: збірник наукових праць учених та аспірантів. – 2016. – Вип. 29/2. – С. 343-347.

ДОДАТКИ